

Ινστιτούτο Φιλοσοφικών Ερευνών

www.philosophical-research.org

Απόστολος Πιερρής

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

I. Λιτός Εκλογικός Απόλογος

II. Συναντήσεις Πατρών

26^η και 27^η

29 Ιουνίου και 6 Ιουλίου 2023

III. Συναντήσεις Σπάρτης

(Υπό την Αιγίδα του Δήμου Σπάρτης)

9^η Τριπλή

30 Ιουνίου – 4 Ιουλίου 2023

IV. Συναντήσεις Άργους

8^η

12 Ιουλίου 2023

I.

Λιτός Εκλογικός Απόλογος

1.

Στις τελευταίες εκλογές η αποχή ανέβηκε στο 47,16%

(Τα στοιχεία είναι της Singular Logic και «δεν έχουν διασταυρωθεί με τα επίσημα στοιχεία των Πρωτοδικείων», όπως δηλώνεται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών).

Και ο Έλληνας είναι από την φύση του συμμετοχικός. Παίρνει θέση και παθιάζεται και εκεί που δεν του πέφτει λόγος και που δεν τον σπέρνουν.

Κραυγαλέα η απουσία του από τις εκλογές.

2.

Ένας στους δυο ψηφοφόρους πολίτες δεν πήγε να συμμετάσχει στην εκλογική διαδικασία. **Προφανώς πιστεύει ότι οι Εκλογές δεν έχουν σημασία.**

Συνεπώς η πλειοψηφία των Ελλήνων συμφωνεί με αυτό που έγραψα εκ προοιμίου εν κατακλείδι στις δυο μελέτες μου **«Τί Φταίει;»** και **«Τί Φταίει; 2^η Έκδοση»**:

«Οι Εκλογές δεν έχουν σημασία».

(Σελ. 7 του πρώτου (24/5/2023) και σελ. 12 του δεύτερου (22/6/2023) δοκιμίου).

Κατά την Στωική επομένως θεωρία, κυβερνώ την Ελλάδα. Γιατί η ουσία του διοικείν είναι να γίνεται αυτό που λες, και έτσι «Μόνος βασιλεύς ο σοφός». Ο σοφός κυβερνά όχι γιατί κάνει αυτό που θέλει, αλλά γιατί «ακούει» τον Λόγο που διέπει τα πάντα (Ηράκλειτος, Στωικοί).

3.

Από αυτούς που ψήφισαν, 16% πήγε σε κόμματα (μετέχοντα της Βουλής) που εμφανίζονται ή είναι θεμελιωδώς αντισυστημικά.

Και άλλο ένα 6,15% διεσπάρε σε σχηματισμούς (που δεν εισήλθαν στην Βουλή) επίσης ριζικά αντισυστημικούς ή μιας έντονης απαξίωσης του κατεστημένου.

Έχουμε δηλαδή 22,08% των ψηφισάντων να δηλώνουν με την ψήφο τους απόρριψη του κατεστημένου Νεοελληνικού συστήματος.

11% των πολιτών είναι επίσης ρητά αντισυστημικό.

4.

Θα προσθέσω και την ιδιότυπη και παρά καιρόν αλλά αναμφισβήτητη αντισυστημικότητα των ψηφοφόρων του ΚΚΕ, 7,69%.

Και το 1,11 των λευκών/ακύρων.

Ένα ακόμη σχεδόν 4,5% αντισυστημικό.

5.

Αθροίζοντας, συμπεραίνουμε ότι 63% των πολιτών θεωρούν ότι υπάρχει βαθύ συστατικό πρόβλημα με το κατεστημένο σύστημα του νεοελληνικού Κράτους, και όχι απλά κάποιο λάθος με την μία ή την άλλη από τις κύριες γραμμές εξουσίας ή πολιτικές κομμάτων εξουσίας.

(Στο «*Τί Φταίει, Β' Έκδοση*» αναλύω την ουσία και αιτία του βαθιού συστατικού προβλήματος, που τα 2/3 σχεδόν των πολιτών συμφωνούν κρίνοντας ότι υπάρχει. – Καινούρια εφαρμογή του Στωικού θεωρήματος).

6.

Το υπόλοιπο ένα τρίτο των πολιτών είναι ως επί το πολύ άνθρωποι εμφορούμενοι από τον τρόπο των αστικών κέντρων και επηρεαζόμενοι από το κατεστημένο των ΜΜΕ και την υποκουλτούρα της «καλοπέρασης», που ενώ πονάνε και υποφέρουν και βιώνουν το αδιέξοδο πολιτικό και πολιτισμικό και εθνικό, κάπως βολεύονται πελατειακά, και φοβούνται χειρότερη επιδείνωση, από την ούτως ή άλλως αναμενόμενη χειροτέρευση της κατάστασης, σαν αποτέλεσμα κραδασμών και αστάθειας από αδέξιους και μεσοβέζικους χειρισμούς του τύπου «να έχουμε και την πίττα ολόκληρη και τον σκύλο χορτάτο».

7.

Ο λαός είναι μεταφυσική οντότητα. Δεν είναι ο γείτονας, ή η παρέα ή το σινάφι μας. Λειτουργεί σαν τον Θεό. Μεγάλος ηγέτης (πολιτικός, καλλιτέχνης, φιλόσοφος, θρησκευτικός) είναι αυτός που αφουγκράζεται τον λαό και τον θεό. Αλλά στο Νεοελληνικό κράτος βρίσκεται πια σε παροξυσμό τρέλας η διάσταση μεταξύ ηγεσιών από το ένα μέρος και του λαού από το άλλο, μεταξύ κάθε είδους αλλοτριωμένων ελίτ αφ' ενός και των πυλώνων του Ελληνισμού (στην κλασσική, την ορθόδοξο και την δημοτική παράδοση) αφ' ετέρου.

Δέστε μια διατύπωση του θεμελιακού προβλήματος, κάμποσες δεκαετίες πριν, στην αρχή της επέλασης του ανήκουστου «Ανήκομεν εις την Δύσιν», που σηματοδοτεί το αποκορύφωμα της καταδικασμένης σε θλιβερή αποτυχία προσπάθειας αλλοτρίωσης του Έλληνα.

«Από συνέντευξη που έδωσε ο Οδυσσέας Ελύτης στον Ρένο Αποστολίδη, στην Εφημερίδα «Ελευθερία», στις 15 Ιουνίου του 1958.

Ρ.Α.: Ζητείται η γνώμη σας, κύριε Ελύτη, η εντελώς ανεπιφύλακτη και αδέσμευτη, επάνω σε ο,τι θεωρείτε ως την πιο κεφαλαιώδη κακοδαιμονία του τόπου. Από τι κυρίως πάσχουμε και τι πρωτίστως μας λείπει; Ποια θα ονομάζατε «πρώτη μάστιγα» της νεοελληνικής ζωής;

Ο.Ε.: Από τι πάσχουμε κυρίως; Θα σας το πω αμέσως:

Από μια μόνιμο, πλήρη, και κακοήθη ασυμφωνία μεταξύ του πνεύματος της εκάστοτε ηγεσίας μας και του ήθους που χαρακτηρίζει τον βαθύτερο ψυχικό πολιτισμό του ελληνικού λαού στο σύνολο του!».

Απαιτείται βεβαίως να εμβαθύνουμε στην αιτία αυτού του καταπληκτικού φαινομένου της κακοήθους ασυμφωνίας.

[Ξανασυστήνω επ' αυτού σαν εισαγωγή την προσοχή στο μελέτημά μου «*Τ' Φταίει, Β' Έκδοση*»].

Ο λαός, όπως ο Θεός και οι Δελφικοί χρησμοί, ενεργεί με σοφή καθυστέρηση. Αστράφτει όταν νομίζεις ότι έχεις ξεπεράσει το πρόβλημα, τον κοροϊδεψες και τον χρειάζεσαι πάλι.

8.

Από τα κόμματα εξουσίας, το ΠΑΣΟΚ είχε τιμωρηθεί από τον λαό γιατί **δεν** έδρασε αντισυστημικά (με την έννοια που ορίζω και αναλύω) την κρίσιμη στιγμή..

Ο ΣΥΡΙΖΑ τιμωρείται δραματικά για τον ίδιο λόγο.

9.

Η ΝΔ πήρε 40,56% των ψηφισάντων.

Ένα 20% των πολιτών.

Οι φοβισμένοι. Μια μικρή μειοψηφία.

Και θα κυβερνήσει ακυβέρνητα (αφού ό, τι και να σχεδιάσει δεν τελεσφορείται πλην των έξωθεν επιταγών, και αυτών δυσπραγώς) **η φοβισμένη μειοψηφία ελέω εκλογικού συστήματος. Δημοκρατικού;**

Δεν αξίζει σχολιασμός.

50 έδρες επί πλέον δώρο στο πρώτο κόμμα του 20%.

Γιατί να μην διανέμονται με κλήρωση;

II.

Συναντήσεις Πατρών

1/ 26^η Εκδήλωση

Πέμπτη 29 Ιουνίου, 8.30 μ.μ., στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης, Αίθουσα Διαλέξεων, 2^{ος} όροφος, Πλατεία Γεωργίου Α'.

Ακόμη μια φορά θα εξακολουθήσω την διαπραγμάτευση του καίριου ζητήματος του **δυσισμού**. Η ολιστική αντιμετώπισή του, με προσοχή σε όλες τις διαστάσεις και πτυχές του, είναι γονιμώτατη και αποκαλυπτική.

Το μεταφυσικό ερώτημα περί του «αριθμού» των Αρχών της πραγματικότητας (μία, δύο ή πολλές), και συνεπώς περί της ουσίας και των θεμελιωδών δομών της ύπαρξης, εύκολα ανάγεται φιλοσοφικά σε μια αντιπαράθεση μίας ή δύο αρχών, σε μια ακόμη εφαρμογή του καθολικού νόμου του Δυσισμού. Γιατί οι πολλές αρχές θα έχουν κάτι το κοινό ως αρχές, και έτσι η θέση και η άρση αυτού του κοινού θα αποτελεί μια προϋποτιθέμενη θεμελιωδέστερη Δυναρχία, βαθύτερη από την υποτιθέμενη Πολυαρχία. Π. χ. στον αρχαίο ατομισμό, το κοινό σε όλα τα άτομα είναι το «γεμάτο». Η πληρότητα της ύπαρξης, το

«ναστόν», αντιτίθεται δυαδικά στο κενόν. Και γενικώτερα, ο αριθμός των αρχών προϋποθέτει την μονάδα, αφού κάθε μια των είναι Μία, και έτσι το Εν αποτελεί την βασικότερη αρχή, αντιτιθέμενο στο Μηδέν, το μηδέ-εν, αυτό που δεν είναι καν Εν. Καταλήγουμε από κάθε κατεύθυνση στο ίδιο σημείο: Μία ή Δυο αρχές;

Ο πρώτος «αριθμός», η πρώτη πολλαπλότητα είναι άλλωστε το Δύο. Το Ένα συνεπάγεται άρνηση πολλαπλότητας. Έτσι όλα ανάγονται τελικά στην αντιπαράθεση Μονισμού και Δυισμού.

Και επειδή μία αρχή είναι βεβαιότατα το Είμαι, η δεύτερη αρχή θα ήταν το Μη Είμαι. Αλλά το Μη Είμαι δεν υπάρχει, το Μηδέν δεν είναι. Άρα υπάρχει μια και μόνη αρχή. (Αυτό αποτελεί την ουσία της Παρμενίδειας λύσης του προβλήματος).

Αλλά και η φιλοσοφική επεξεργασία του μεταφυσικού θεμελιώδους ζητήματος, εκφράζει βαθύτερο υπαρξιακό προβληματισμό. Γιατί αν και ο Δυισμός μοιάζει να παρουσιάζει ένα επιτυχημένο διανοητικό μοντέλο ερμηνείας της πολλαπλότητας και μεταβολής του κοσμικού γίνεσθαι, δηλαδή της χωροχρονικής δομής της ύπαρξης, ταυτόχρονα ταράσσει υπαρξιακά τον άνθρωπο. Η απαιτούμενη σχέση και συνδυασμός των δύο αρχών στην συναποτελέση της πολλαπλότητας και μεταβολής της κοσμικής ύπαρξης, είναι προβληματική.

Από την μια μεριά, στον Ιρανικό και Ζωροαστρικό Δυισμό, οι δυο αρχές βρίσκονται σε μόνιμη σύγκρουση, σε ατέλειωτη μάχη για επικράτηση μεταξύ τους, και αυτός ο αιχραίος και ακαταλάγιαστος πόλεμος μεταξύ Φωτός και Σκότους, Αλήθειας και Ψεύδους, παράγει τον κόσμο και την εξέλιξή του. Είσοι ή στο στρατόπεδο του Ωρομάσδη ή στην στρατιά του Αριμάν. **Το χάσμα μεταξύ των δύο Αρχών είναι αβυσσαλέο και αγεφύρωτο και μόνιμη έχθρα βασιλεύει μεταξύ τους, απότοκος της θεμελιακής αντίθεση των φύσεών τους.**

Από το άλλο μέρος, στην Κινεζική κοσμοθεωρία η Δυιστική αντίθεση (Yang – Yin) δρα συμπληρωματικά συνιστώντας την κοσμική τάξη. Ο Ναός του Ουρανού στο Πεκίνο εκφράζει αυτήν την αρμονία. Εστιακό σημείο του όλου συμπλέγματος του ιερού αποτελεί το μοναδικό οικοδόμημα, η «Αίθουσα της Προσευχής για Καλές Σοδειές». Η εναρμονισμένη σύζευξη Ουρανού και Γης εξασφαλίζει την παραγωγική της φύσεως ευετηρία. Ο

συνεργατικός Κινεζικός δυισμός μπαίνει επίσης και σε αναφορά προς την μονιστική αρχή, το Ταο.

Ο Πυθαγορισμός διαρθρώνει παρόμοια σύλληψη εναρμονισμένου Δυισμού.

Σε όλα τα επίπεδα της πραγματικότητας, από το μεταφυσικό και κοσμολογικό, στο μαθηματικό, το δομικό και μεταβλητικό της φύσης, στο βιολογικό και ηθικό, κυριαρχεί ένα δίπολο, εκφραζόμενο διαφορετικά αλλά αντίστοιχα σε κάθε επίπεδο, αλλά ταυτόσημο στην ουσία του, μια αντίθεση θέσης και άρσης, κατάφασης και άρνησης. Π. χ. το Πέρας (ο Όρος, το Όριο) και αυτό που δεν έχει όρια, το Άπειρο. Έτσι μέχρι τον 4^ο αιώνα π. Χ. είχε διαμορφωθεί ο περίφημος πίνακας των δέκα συστοιχιών αντιθέτων Αρχών της πραγματικότητας:

<i>πέρας</i>	<i>άπειρον</i>
<i>περιττόν</i>	<i>άρτιον</i>
<i>εν</i>	<i>πλήθος</i>
<i>δεξιόν</i>	<i>αριστερόν</i>
<i>άρρεν</i>	<i>θήλυ</i>
<i>ηρεμούν</i>	<i>κινούμενον</i>
<i>ευθύ</i>	<i>καμπύλον</i>
<i>φως</i>	<i>σκότος</i>
<i>αγαθόν</i>	<i>κακόν</i>
<i>τετράγωνον ετερομήκες</i>	

Αριστοτέλης, *Μεταφυσικά*, Α' 986a 24-7

Η σύνθεση των αντιθέτων αρχών δημιουργεί τον Κόσμο.

Ο συνεργητικός Πυθαγόρειος Δυισμός της αρμονίας των αντιθέτων βρίσκει στον Ηράκλειτο ιδιάζουσα διατύπωση προβαλλόμενος επί μονιστικής βάσης. Τα ενάντια, που εξειδικευόμενα λειτουργούν σαν συστατικές αρχές σε κάθε πεδίο της πραγματικότητας, αποτελούν εκφάνσεις της έμμετρης αφής και σβέσης (της θεμελιώδους δηλαδή αντίθεσης) του αϊδίου ζωντανού πυρός (του

δυναμερού Λόγου), του οποίου αυτός ο ρυθμός συνιστά τον κόσμο, είναι ο Κόσμος:

***Κόσμον τόνδε, τῶν αὐτὸν ἀπάντων, οὔτε τις θεῶν οὔτε ἀνθρώπων
ἐποίησεν, ἀλλ’ ἦν καὶ ἔστιν καὶ ἔσται πῦρ αἰείζων, ἀπτόμενον μέτρα
καὶ ἀποσβεννύμενον μέτρα.***

Ηράκλειτος B30 22DK

Σε βάση μονιστική επιτίθεται εδώ εκ των πλαγίων δυισμός, κατά την αφή και την σβέση τη ουσίας, και κατά την διάκριση πυρός και ρυθμού ενέργειάς του. Ένας ατελής δηλαδή εμφανίζεται Μονισμός των αντιθέτων, προσομοιάζων προς τον Κινεζικό του Ταο εκ των Yang και Yin.

Τον τέλειο Μονισμό παριστά ο Παρμενίδης. Η ερμηνεία του κόσμου του Φαίνεσθαι δια της συνεύρεσης των εναντίων, αποτελεί ανθρώπινη απατηλή δοξασία, της οποίας την βέλτιστη διατύπωση αποκαλύπτει η Θεά στον εμπνεόμενο (φιλό)σοφο, με περιγραφή του θεμελιώδους δυισμού που παραπέμπει και σε Κινεζικές αναφορές του χαρακτήρα του συμπληρωματικού διπόλου Yang και Yin.

[Παρμενίδης, B8.50-61. – Δείτε την μελέτη μου για τον Παρμενίδη, στον ιστότοπο του Ινστιτούτου, τμήμα Research Projects, κατηγορία The Emergence of Reason from the Spirit of Mystery, τίτλος: **«Παρμενίδης. Ο Μονισμός του Είναι και ο Δυισμός του Φαίνεσθαι»**].

Στον δυισμό των φύλων, ο μεταφυσικός δυισμός λαμβάνει την πλήρη συμβολική του έκφραση.

Έτσι ο συνδυαστικός και συνεργητικός Πυθαγόρειος τύπος του δυισμού αρχετυπικά δείχνεται στην συνουσίωση των φύλων υπό την επενέργεια της Αφροδίτης, μεγάλης θεάς που συνιστά τον κόσμο ακριβώς συνευνάζοντας τα φύλα:

***ἐν δὲ μέσῳ τούτων [των κοσμικῶν δακτυλίων] δαίμων ἢ πάντα κυβερνᾷ·
πάντα γὰρ <ἦ> στυγεροῖο τόκου και μίξιος ἄρχει
πέμπουσ’ ἄρσενι θῆλυ μιγῇν τὸ τ’ ἐναντίον αὐτίς
ἄρσεν θηλυτέρῳ***

Παρμενίδης, B12.3-6 22DK

[Αφροδίτη και Περσεφόνη είναι η ίδια Μεγάλη θεά, Κυρία του κόσμου τούτου και του Άδου κάτω. B20 DK22. (Το απόσπασμα είναι γνήσιο του Παρμενίδη). Όπως Διόνυσος και Άδης ταυτίζονται, οργασμός ο αυτός ζωής και θανάτου. Γέννηση και Θάνατος είναι δυο όψεις του ίδιου πράγματος. Συμβουλευθείτε την προαναφερθείσα μελέτη μου].

Αυτό όμως που για τον Παρμενίδη είναι μια ανθρωπίνη απατηλή δόξα, (στην άριστη βέβαια μορφή της ως και αυτή θεοδίδακτος), όχι η θεία αλήθεια αυτή καθ' εαυτή που του απεικαλύφθη, στον Αισχύλο γίνεται το ιδεώδες του μετριάσμου (μέτρον) κατά την Αττική σύνθεση.

Στις *Ικέτιδες* (σωζόμενο πρώτο δράμα της τριλογίας των Δαναΐδων) ο Αισχύλος εστιάζει την τραγωδία της ύπαρξης στην **αποστροφή της Παρθένου Κόρης να βιασθεί από τον Άρρενα**, ως μια βασική γυναικεία έκφραση της εγγενούς αντιπαλότητας των φύλων κατά την φύση τους. Οι 50 θυγατέρες του Δαναού καταφεύγουν εξ Αιγύπτου εις Άργος για προστασία από την καταδίωξη των 50 γιών του Αιγύπτου που τις επιζητούν για γαμική συνουσία.

Στο δεύτερο, χαμένο, δράμα της τριλογίας, τους *Αιγυπτίους*, θα τονίζοταν η άλλη πλευρά, η δικαιωματική αξίωση της αρσενικής βίας προς τεκνογονία. Με την συμβουλή ή απόφαση μάλλον των Αργείων και του βασιλιά τους, η σύζευξη τελείται ως φυσική απαίτηση, αλλά αντί του γονιμοποιού βιασμού του θηλυκού από το αρσενικό συμβαίνει ο θανατηφόρος βιασμός του αρσενικού από το θηλυκό: οι Παρθένες (ακολουθώντας και την προτροπή του πατέρα τους που δεν θέλει ανταγωνιστή συναισθηματικό και πολιτικό κανένα Γαμπρό του) αποκεφαλίζουν τους συνένους τους την πρώτη νύκτα του γάμου τους. (Μία μόνη, η Υπερμήστρα, δεν άντεξε και του παραδόθηκε του Λυγκέα, ο οποίος έγινε κατόπιν τούτου βασιλιάς).

Στο τρίτο και τελικό δράμα κάθε του τριλογίας, ο Αισχύλος δίνει την Αθηναϊκή λύση στο τραγικό πρόβλημα, που συνίσταται στην κατά μέτωπο σύγκρουση δυναμικών γραμμών και φυσικών αξιών έγκυρων και ισχυρών και των δύο στην καθεαυτότητά τους. Αν κάποιος φερόμενος από μία εξ αυτών την συλλάβει στην απολυτότητά της και πράξει αντίστοιχα ανυποχώρητα, διαπράττει ύβρη υπέρβασης των φυσικών ορίων που διαχωρίζουν την δικαιοδοσία της κάθε μιας από αυτές κατά την φύση τους. Και η ύβρις τότε συνεπιφέρει την Νέμεση. Η τραγωδία συνίσταται όχι στην ισχύ και δικαιοδοσία της μιας ή της άλλης αρχής, αλλά στην θεώρηση της μιας εξ αυτών απολύτως από το τραγικό πρόσωπο που την φέρει. Και προβάλλει ο Αισχύλος σαν λύση του τραγικού προβλήματος τον

εναρμονισμό των δυο συγκρουόμενων αρχών κάθε φορά κατά την φυσική ισορροπία μεταξύ των αντίστοιχων δικαιοδοσιών των στα όρια των κοσμικών ζωνών επιρροής τους. Έτσι ώρισε την Αττική ουσία της σύνθεσης Δωρικού συναγερμού και Ιωνικού πραγματισμού. (Στην Ορέστεια μπορούμε να παρακολουθήσουμε λεπτομερώς την διεργασία αυτής της Αισχύλειας λύσης).

Στις Δαναΐδες, το τρίτο δράμα της τριλογίας, η λύση της οξύτατης αντιπαράθεσης μεταξύ αδάμαστης παρθενίας και γονιμοποιού βίας μετά την τραγική δράση της σύγκρουσης, δίνεται από την Αφροδίτη ως από μηχανής θεάς. Διακηρύσσει η Αφροδίτη με την ποιητική αποκάλυψη του συμβολικού νοήματος που συμπεριλαμβάνει το ανθρώπινο, με το βιολογικό, το κοσμικό και το μεταφυσικό επίπεδο. Το νόημα, στην ύψιστη έκφρασή του μεταφυσικό του Δυισμού, επικεντρώνεται εδώ στην κοσμική διάστασή του, των σχέσεων Ουρανού και Γης.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

*έρῃ μὲν ἄγνός οὐρανὸς τρῶσαι χθόνα,
 ἔρως δὲ γαῖαν λαμβάνει γάμου τυχεῖν·
 ὄμβρος δ' ἀπ' εὐνάεντος οὐρανοῦ πεσὼν
 ἔκυσε γαῖαν· ἡ δὲ τίκτεται βροτοῖς
 μήλων τε βοσκὰς καὶ βίον Δημήτριον
 δένδρων τ' ὀπώραν· ἐκ νοτίζοντος γάμου
 τελεῖθ' ὅσ' ἔστι· τῶν δ' ἐγὼ παραίτιος*

Αισχύλος, Δαναΐδες Fr. 44 Radt

Το βίωμα όμως δεν είναι καθαρό Δωρικό. Ο έρως εκεί είναι του κάλλους, όχι της γενετήσιας ομιλίας. Και η Αφροδίτη εδώ παρεμβαίνει στις δικαιοδοσίες της Δήμητρας αφ' ενός των χθόνιων μυστηρίων, της Ήρας αφ' ετέρου της συζυγικής θεσμοθεσίας.

Παραλλάσσει δε η Αφροδίτη ετυμηγορία την κοινή μυθολογική σύλληψη του Ελληνισμού για την κοσμική τάξη στην σχέση Ουρανού και Γης, που είναι ολοσχερώς αντίθετη προς την Αισχύλεια αντίληψη του Ιερού Γάμου.

Κατά την Θεογονία του Ησιόδου, η αρχική των πάντων σύζευξη Ουρανού και Γης δεν ευοδώνεται αίσια. Ο αρχετυπικός Πατήρ δεν αφήνει τα

γεννώμενα τέκνα να βγουν στο φως, αλλά τα κρατάει κρυμμένα μέσα στους υποχθόνιους κόλπους της Γης. Τα παιδιά εχθρεύονται τον Πατέρα τους, και η Μάνα στενάζει στην στενοχώρια της, και στρέφεται ενάντια στον ατάσθαλο σύνευνο. Συλλαμβάνει δόλιο σχέδιο για να απαλλαγεί από αυτόν. Φτιάχνει στα έγκατά της το είδος του αριπρεπούς διάφανου αδάμαντα (ή πρόκειται για τον γκριζο σίδηρο;), και τεχνουργεί από αυτόν μέγα δρέπανο. Ζητάει από τα εγκλωβισμένα μέσα της παιδιά της να εκδικηθούν τον κακόβουλο πατέρα τους. Όλα τα πιάνει δέος για το εγχείρημα, εκτός από τον μέγα Κρόνο με το γωνιώδες και καμπύλο μυαλό. Χαίρεται η Γη, κρύβει τον γιο μέσα στον κόλπο της οπλίζοντάς τον με το πριονωτό κλαδευτήρι.

ἦλθε δὲ νύκτ' ἐπάγων μέγας Οὐρανός, ἀμφὶ δὲ Γαίῃ

ἰμείρων φιλότῃτος ἐπέσχετο καὶ ρ' ἐτανύσθη

πάντῃ· ὃ δ' ἐκ λοχέοιο πάις ὠρέξατο χειρὶ

σκαίῃ, δεξιτερῇ δὲ πελώριον ἔλλαβεν ἄρπην

μακρὴν καρχαρόδοντα, φίλου δ' ἀπὸ μήδεα πατρὸς

έσσυμένως ἤμησε, πάλιν δ' ἔρριψε φέρεσθαι

έξοπίσω.

Ησίοδος, *Θεογονία*, 176-82

Ο Υιός άρπαξε με το αριστερό χέρι τα γεννητικά όργανα του Πατρός και τα θέρισε, πετώντας τα πίσω του. (Οι Δαναΐδες αποκεφάλισαν τους συζύγους τους την πρώτη νύχτα του γάμου αντί συνουσίας, η Γη έβαλε τον Γιο της να κόψη τα αιδοία του Άντρα της για την ανέμελη και αντιγονιμοποιό στάση του στην σύνευνο συνουσία. Το πάνω και το κάτω κεφάλι του άνδρα αντίστοιχα αποχωρίζεται από το κορμί).

Η σχέση της Μητέρας προς τον Υιό είναι ισχυρότερη και προσφιλέστερη από την σχέση της Συζύγου προς τον Σύνευνο. Η φυσική αντίθεση των δυο φύλων φιλιώνεται στην Μητρική αγάπη. Γνωρίζοντας δε η Μάνα την αντικρουστική ένταση της σχέσης συζυγίας, θέλει να προφυλάξει τον Γιο της από θήλεια επιρροή.

Ο Ουρανός ωνόμασε τους γιούς του Τιτάνες γιατί ετόλμησαν (τιταίνω, τείνω, εκτείνομαι, εντείνομαι) σημαδιακό, υπέρτατα άμετρο και άθεσμο, έργο για να εκδικηθούν (τίνω) τον πατέρα τους, πράγμα που θα συνεπιφέρει, όπως το προλέγει, μελλοντική αντίστοιχη εκδίκηση (τίσις) πάνω τους (ibid. 207-10).

Ο Ησιόδειος μύθος επεκτείνει και βαθαίνει το βίωμα των Δαναΐδων. Δεν πρόκειται μόνον για την άγρια απέχθεια της κοριχής παρθενίας στον βιασμό της από την αρσενική επιβολή της δύναμης, αλλά για γενική αντίδραση της θήλειας φύσης, και αυτής της συζυγικής μητρότητας, προς την αρσενική συνουσιαστική βία. Για αυτό και η Δήμητρα οργίζεται τα έσχατα για τον βιασμό της Κόρης, που είναι ο γυναικείος εαυτός της στην παρθενική του υπόσταση. Και η σχέση της, ως χθόνιας Μεγάλης θεάς, προς τον μέγα Πόσι (Ποσειδών) στην Πελοπόννησο είναι αντινομιακή, έως λυσσαλέα.

[Για τα σχετικά Δημητριακά Πελοποννησιακά δείτε τις μελέτες μου στον ιστότοπο, τμήμα Research Projects, κατηγορία «Απόλλων Επικούριος στις Βάσσεις», ιδίως : *(α) Η Μέλαινα Δημήτηρ της Φιγαλείας: Φύση και Ιστορία της Λατρείας, (β) Δημήτηρ Ερινύς στην Θέλπουσα, (γ) Προλεγόμενα σε Τίλφουσα και Δελφούς: ο Ομηρικός Ύμνος εις Απόλλωνα*].

Και από το άλλο μέρος, υπάρχει και η αντιπάθεια της κουρικής παρθενίας προς την γυναικεία μείξη (Ιππόλυτος), αιρόμενη στην αίγλη του Κουριδίου (Παρθενίου) Απόλλωνος στις Αμύκλες.

[*Ησύχιος* s. v. **κουρίδιον· παρθένιον. ... Λάκωνες δέ Κουρίδιον καλοῦσι <τόν> παρ' αὐτοῖς τετράχειρον Απόλλωνα.**].

Και επίσης εξ άρρενος μέρους, αποκαλυπτική είναι η ανώμαλη σχέση του αρχετυπικού συζυγικού ζεύγους Διός – Ήρας.

Σε όλες της τις διαστάσεις η σχέση των δύο φύλων στο βίωμα του Ελληνισμού είναι αντιθετική και προβληματική, γιατί ενάντιες είναι οι φύσεις τους, - και υποτακτική ζεύξη μάλλον εργαλειική συνιστά η γονιμοποιός συνύπαρξή τους παρὰ αρμονία κάλλους και «τέλους». Γιατί η συζυγία είναι ανάγκη του χρόνου, ενώ η αρμονία οδός σωτηρίας και μορφή αιωνιότητας.

Στην εναντιότητα των φύσεων των δυο φύλων, στην αντιθετικότητα της λειτουργίας και ενέργειάς των και στην γενική ανωμαλία των σχέσεών τους κατά το Ελληνικό βίωμα, δείχνεται εντυπωσιακά η ανησυχία του Ελληνισμού με τον Δυισμό ως λύση του αινίγματος της ύπαρξης.

Γιατί εν τέλει ο Δυισμός εκφράζει την λογική του χρόνου, ενώ ο Μονισμός την συμβολική της αιωνιότητας.

Το Δωρικό συστατικό βίωμα είναι του Κάλλους ως «τέλους» της ύπαρξης και εντελέχειας του όντος. Το Κάλλος προκαλεί συνολική συναρπαγή αφιέρωσης, και όχι μόνο νοερή (σωστότερα διανοητική, δηλαδή ελλιπώς νοερή) όπως το Είναι. Ο Έρως του Κάλλους είναι αποκλειστικός και αλάθητος, ενώ η Πίστις της Αληθείας κινδυνεύει να παρασχευθεί. Αν το Μη Είναι δεν νοείται, το Μη Κάλλος δεν συλλαμβάνεται καθόλου από την ολοκληρία της ύπαρξης. Άσχημο είναι το ατελές, και αυτό είναι απλά Μέσον (ύλη και στοιχείο και εργαλείο) για το Κάλλος. Και το Μέσον δεν υπάρχει παρά μόνον προς χάριν του Σκοπού, του Τέλους, του Τέλους, του Κάλλους, που είναι η πρωτογενής πραγματικότητα.

Θα διαπραγματευθώ αυτό το δύσκολο θέμα την Πέμπτη αυτήν. Ξεκινώντας από την αντιπαράθεση του λυρικού Πίνδαρου προς τον τραγικό Αισχύλο. Με τον τελευταίο κατέληξα την προηγούμενη φορά.

Δύο επινίκιες ωδές για Νεμεονίκες, η τρίτη και η ενδέκατη (που είναι πραγματικά ωδή για πρωτανική αρχή και συναρπαστικής σχέσης προς τα Νέμεα) θα μας χρησιμεύσουν για υπομόχλιο της ανάλυσης.

Σκοπός είναι να αναδειχθεί η σχέση της Δωρικής τέχνης (γλυπτικής και μέλους) προς τον μεταφυσικό Μονισμό του Δωρικού πνεύματος και την Απολλώνια θρησκευτικότητα.

Και παράλληλα θα προχωρήσω στην συνάρτηση του προβλήματος του Μονισμού – Δυισμού με την πολιτική συγκρότηση της αρχαίας πόλης, με την παιδεία της νεότητας και με τον τρόπο ζωής του κλασσικού Έλληνα. Επί πάσι δε θα αναζητήσουμε τις βαθιές συνάψεις μεταξύ του μεταφυσικού ζητήματος και του ιδιοχαρακτήρα της θρησκευτικότητας. Πώς ο πρωτόβης του Κάλλους ευνοεί τον μεταφυσικό Μονισμό;

Φτάνουμε στον τελικό φωτισμό του γιατί έχασε η Αθήνα του Θαύματος του Χρυσού Αιώνα και συνεπώς του γιατί διαχρονική αποτυχία συνοδεύει

την μέριμνα του χρόνου και την διαχείριση των αναγκών του εκ μέρους του Ελληνισμού;

Θεματικός τίτλος νέος συναφώς για την κατακλείδα των νοερών, αισθητικών και αναλυτικών περιαγωγών μας των ευάριθμων τελευταίων εβδομάδων ας είναι:

Μονισμός και Δυισμός

στην Μεταφυσική, Θρησκεία, Κοσμολογία, Αισθητική,

Βίο, Πολιτική, Ιστορία

του Κλασσικού Ελληνισμού

2/ 27^η Εκδήλωση

Πέμπτη 6 Ιουλίου, 8.30 μ.μ., στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης, Αίθουσα Διαλέξεων, 2^{ος} όροφος, Πλατεία Γεωργίου Α'.

Αρχίζοντας από αυτήν την συνάντησή μας και για τις επόμενες τρεις θα εμβαθύνω στην κατάσταση του κόσμου σήμερα και στην Δελφική πρόγνωση του μέλλοντος. Το εγχείρημα συνίσταται στην συνάρθρωση γεωπολιτικής και πολιτισμικής ταυτότητας των μεγάλων περιφερειών του παγκόσμιου συστήματος στο παρόν αφ' ενός, και στην πρόβλεψη των μελλοντικών εξελίξεων και καταλήξεων αφ' ετέρου, βάσει του ιστορικού ρυθμού από την μια μεριά και του «τέλους» της ιστορίας από τη άλλη.

Εναρχόμενος με την παράσταση της μεγάλης εικόνας και της γενικής μορφής της ιστορίας από το τέλος της Ελληνιστικής εποχής (188 π. Χ. διάλυση του Σπαρτιατικού τρόπου, 146 π. Χ. καταστροφή της Κορίνθου, 27 π. Χ. σύσταση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας) στο τέλος της Ευρωπαϊκής περιόδου (20^{ος} αιώνας μ. Χ.).

Ενδεικτικός τίτλο προτείνω:

Δύο Χιλιετίες Ιστορίας και Πολιτισμού

Αιωνιότητα και Χρόνος σε Τρία Γεωπολιτικά Πεδία

Κεντρική Αυτοκρατορία, Ρωσική Αυτοκρατορία, Ευρώπη

Απόλλων, Χριστός, Ισλάμ, Φάουστ

III.

*ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΤΙΔΑ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ*

Συναντήσεις Σπάρτης

9^η

30 – 4 Ιουλίου

Θα έχουμε και πάλι τις συνηθισμένες τρεις συναντήσεις μας, - και τέταρτο το συσσίτιό μας για τα Υακίνθια.

1/ Παρασκευή 30 Ιουνίου, 8.30 μ.μ., στο Παλαιό Δημαρχείο

Ακολουθώντας το βασικό φετινό πρόγραμμα, θα συμπτύξω σε αυτό το σεμινάριο την ιστορία της Λακεδαιμόνος από την αποτυχία της βίαιης και λαμπρής προσπάθειας ανανέωσης εκ του ζόφου της παρακμής (τελευταίο τρίτο του 3^{ου} αιώνα π. Χ. μέχρι τις αρχές του 2^{ου}) και την καταστροφή του Σπαρτιατικού τρόπου (188 π. Χ.) μέχρι τον 19^ο αιώνα μ. Χ. και την μοίρα της Σπάρτης στο Νεοελληνικό Κράτος.

Σαν ενδεικτική αναφορά στο πνεύμα της διαπραγμάτευσής μου, επισυνάπτω τους αναλυτικούς τίτλους των τριών σεμιναρίων του κύριου προγράμματος του τρέχοντος Κύκλου που θα συνοψίσω.

Η Σπάρτη στην Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία

Η Ιδιότυπη Διάρκεια της Ιδιαιτερότητας

Μεταξύ Ζωντάνιας και Φολκλόρ, Πραγματικότητας και Μουσείου

Η Σπάρτη ή Ρώμη (Πολύβιος)

(Ούτε Αθήνα, ούτε Θήβα, ούτε Περσία ούτε Καρχηδών)

Η Λακεδαίμων στην Βυζαντινή Περίοδο

Επιμονές και Μεταβολές, Μονές στις Αλλαγές

Ορθοδοξία, Μετανάστευση Φυλών και Δωρισμός

Δυναστεία του Τόπου στην Ιστορία

Ο Μυστράς και το Δεσποτάτο του Μορέως

Επιστροφή στις Ρίζες και Αντιδυτικός Αγώνας

Η Λακεδαίμων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία

Η Σπάρτη στην Μάνη

Ταῦγετος ο Μέγας

Φύση και Δομές της Μανιάτικης Ιδιαιτερότητας

και η Σχέση της προς τον Σπαρτιατικό Χειμώνα της Γεωμετρικής Εποχής

Σαν ενδεικτικό τίτλο της ομιλίας μου βάζω:

Η Λακεδαίμων

στην Αυτοκρατορία του Κεντρικού Συστήματος της Ιστορίας

Ρωμαϊκή, Βυζαντινή Οθωμανική

Σταθερές και Μεταβλητές του Ιστορικού Ρυθμού

*

2/ Σάββατο 1 Ιουλίου, 9 μ.μ.

Την Τρίτη έχουμε πανσέληνο. Είναι η πανσέληνος του πρώτου μήνα του αρχαίου έτους (αρχή περί τις Θερινές Τροπές). Η πολυήμερος (πάνω από 10 ημέρες) μεγάλη εορτή των Υακινθίων συντελείτο τον πρώτο μήνα του έτους, αποκορυφούτο δε στην τριήμερο θυσία στον Απόλλωνα των Αμυκλών.

Θα εορτάσουμε και εμείς οι νέοι Σπαρτιάτες τα Υακίνθια του Απόλλωνα και την πανσέληνο της Αρτέμιδος με ένα θεματικό συμπόσιο για να συμπαίξουμε την Σπαρτιατική σοβαρή παιδιά της αμεριμνησίας.

Όποιος ενδιαφέρεται να συμμετάσχει ας επικοινωνήσει μαζί μου.

Τις λεπτομέρειες θα κανονίσουμε στην συνάντηση της Παρασκευής.

[Συμβουλευτείτε την μελέτη μου *«Έρευνες στον Σπαρτιατικό Τρόπο Βίου και την Βιοθεωρία του, Λακεδαίμων Εορτάζουσα, I : Υακίνθια»*, στον ιστότοπο του Ινστιτούτου, τμήμα Research Projects, κατηγορία «Δωρικές Μελέτες».]

3/ Κυριακή 2 Ιουλίου, 8.30 μ.μ., στην Αίθουσα του Επιμελητηρίου, Λυκούργου

Κυριολεκτικά και παραδειγματικά «σοβαρή παιδιά» έχουμε να τελέσουμε σε αυτήν την συνάντησή μας, συνέχεια των ρεμβασμών μας της προηγούμενης νύχτας.

Θα δώσω την αισθητή μορφή του βασικού και καίριου προβλήματος του ώριμου Ελληνισμού, αν γίνεται και πώς μπορεί να συνδυασθεί ο πόθος της αιωνιότητας και η δουλεία του χρόνου, ο έρως του κάλλους και η μέριμνα του χρηστικού, το νόημα της ύπαρξης και οι ανάγκες της, το «τέλος» και ο ρυθμός της ιστορίας, η μορφή και η ροή του όντος, το Είναι και το Γίγνεσθαι, ο Απόλλων και η Μοίρα, η Σοφία και η Μήτις, η Δωρική πνοή και η Ιωνική πολυτροπία.

Οξύτατη ήταν η συναίσθηση του προβλήματος, συντρεχουσών και των ιστορικών εξελίξεων κατά την σύγκρουση της Αυτοκρατορικής Ισχύος με την Ιδέα της ελεύθερης Πόλης, στο πρώτο μισό του 5^{ου} αιώνα π. Χ., **τότε που ο νεανίσκος γίνεται άνδρας, και το ολόσωμο «αρχαϊκό μείδισμα» της τελειότητας μεταβάλλεται σε «αυστηρό ύφος», εκεί στο μεταίχμιο άνοιξης και καλοκαιριού. Θα το δούμε συγκεκριμένα στην μορφή του Απόλλωνα, με την ανάλυση των πλαστικών απεικονίσεων του στα αριστουργήματα της εποχής.**

Θα είναι η συνάντησή μας και συνεισφορά στον συμβολισμό των Θερινών Τροπών του ήλιου, που συνέβησαν προ ημερών.

Έγγραφα σχετικά με το θέμα:

«Η Δωρική επανάσταση έχει έναν έντονα μονιστικό υπαρξιακό χαρακτήρα. Το βίωμα αυτό βρήκε την πληρεξούσια έκφρασή του πρώτα στην τέχνη, στην λυρική ποίηση και στην γλυπτική. Η ανακτορεία του κάλλους εξαλείφει κάθε «έτσι κι αλλιώς». Το άσχημο είναι μέρος του όμορφου, και άσχημο μόνο στην φαντασιακή απομόνωσή του. Αλλά στην νοερή εποπτεία η έκφραση του μονιστικού βιώματος ήλθε αργότερα. Μετά από την μεγάλη Ιωνική προβολή, συνιστάμενη ταυτόχρονα σε πρόσληψη και διαφοροποίηση του Δωρικού, και την αναγωγή του Δυισμού σε μεταφυσική βάθους με τον Πυθαγορισμό, το πρόβλημα αποκτά και την διανοητική του, φιλοσοφική, επεξεργασία.

Η αυτοσυνειδησία επέρχεται εκεί στην μετάβαση από την άνοιξη στο καλοκαίρι, όταν το άνθος γίνεται καρπός. Στο πρώτο μισό του 5^{ου} αιώνα π. Χ., δυο μεγάλες μορφές της σκέψης οριοθετούν την προβληματική του μέγιστου μεταφυσικού προβλήματος, από την μεριά των δύο γεωγραφικών άκρων του Ελληνισμού. Ο κορμός μένει αδιάφορος στις νοερές αυτές διαπραγματεύσεις, - η Δωρική Πελοπόννησος τις αγνοεί επιδεικτικά, η δε Αττική δεν τις έχει ακόμη ενστερνισθεί.

Πρόκειται λοιπόν να εισχωρήσουμε στην φύση του Ελληνισμού και στην ερμηνεία της τελειότητας και της αδυναμίας του (αδύναμος θεός ο άνθρωπος), επί θρησκευτολογικού, αισθητικού και μεταφυσικού επιπέδου.

Πίνδαρος και Παρμενίδης από την μεριά του αυθεντικού Δωρικού. Αισχύλος και Πυθαγόρας εκ μέρους της Ιωνικοαττικής πρόσληψης. Μαζί με τον αμφιρρέποντα Ηρόκλειτο, έχουμε πλήρη την φαντασμαγορία του «πρώιμου» κλασσικού (του αυστηρού ρυθμού στο πρώτο μισό του 5^{ου} αιώνα π. Χ.). Αποθέωσή του ο ναός του Διός στη Ολυμπία και ο γλυπτικός του διάκοσμος. Θα μιλήσω επ' αυτών.

Και υπόκειται κατά την μεταφυσική διάσταση το μέγιστο ζήτημα του Δυισμού και Μονισμού. Ο Δωρικός Ελληνισμός ορίζεται από μια Μονιστική σύλληψη της ύπαρξης που αίρει τις αντιθέσεις. Έτσι η φανέρωση αντικαθιστά την γέννα και την δημιουργία, όπως η ανέμελη παιδιά της επίδειξης υπερτερεί του γενετήσιου ενστίκτου και του δημιουργικού τεκτονισμού της βιάζουσας κυρίαρχης δύναμης. (Είναι χαρακτηριστικό της Ελληνικής σκέψης το πώς λειτούργησε αυτή η σύλληψη φιλοσοφικά στον Παρμενίδα και, αντιστικτικά, στον Ηρόκλειτο)».

«Αυτό που μεταφυσικά εκφράζεται στις θεωρίες του Παρμενίδη και του Ηράκλειτου, εκφράζεται ποιητικά στο έργο του Πίνδαρου και του Αισχύλου, στην μεγαλειώδη κατακλείδα της λυρικής ποίησης και στην επιβλητική αρχή της τραγικής.

Το ίδιο βίωμα εκφράζεται και στην γλυπτική της ίδιας περιόδου, του πρώτου μισού του 5^{ου} π. Χ. αιώνα. Τότε που η Ελληνική πόλη (στις δυο βασικές εκδοχές της, την Δωρική και την Ιωνική) έρχεται σε σύγκρουση με την κοσμική Αυτοκρατορία του χρόνου.

Και από την αρχαϊκή εποχή, μεταβαίνουμε στην κλασσική, από το έαρ στο θέρος του αρχαίου Ελληνισμού.

Εκεί στο μεσοπάτημα των δυο εποχών, στο σημείο που η αιωνιότητα συναντά τον χρόνο στο ανθρώπινο βίωμα, και η Τελειότητα βλέπει κατάματα την Μοίρα, και το Κάλλος αντικρίζει την ταραχή, την ματαιότητα, τον θάνατο, εκεί στην φάση του πρώιμου κλασσικού και του αυστηρού ρυθμού, εκεί που ο κίνδυνος είναι μέγιστος, εκεί αυξάνεται το Σωτήριο (Hoelderlin), και επιφαίνεται επί τέλους ο θεός στην ολοσχερή αποκάλυψη της ουσιοπλόκου κρυφιοτήτάς του, - εκεί στην ευλογημένη στιγμή του χρόνου όπου ανοίγει η πύλη της αιωνιότητας, εκεί επιδείχτηκε και φανερώθηκε πλήρης και αυτούσιος ο Απόλλων, άναξ του ρωμαλέου κάλλους, μέγας πρότανης θεών και ανθρώπων και κάθε «κόσμου», λίαν ατάσθαλος, μουσηγέτης του «τέλους», μάντις του χρόνου εξ αιωνιότητας.

Die Epoche von 470-50 kann die eigentlich apollinische genannt werden, denn in ihr waren die Griechen reif, das Wesen Apollons im Bilde ganz zu erfassen. Denn nur seit und solange ihr Blut entflammt, ihre Leiber licht, stark und gespannt, ihre Sprache von rhythmischer Gewalt, brennend klar und tödlich treffend, ihr Geist hehr, gründend und erfüllt vom Gesetz, ihr Ethos unbedingt und zugleich von Sehen und Bescheidung gebunden waren, sind die Griechen mächtig den höchsten Apollon zu bilden, oder offen, dass er sich ihnen als Höchster zeige.

K. A. Pfeiff, *Apollon, Die Wandlung seines Bildes in der griechischen Kunst*, 1943, p. 69".

Θα εστιάσω, όπως είπα, στην μορφή του Απόλλωνα κατά την κρίσιμη αυτή περίοδο.

Η ανάλυση, με προβολές των γλυπτικών αριστουργημάτων, θα έχει τίτλο:

Η Μορφή του Απόλλωνα και η Μαντεία του Μέλλοντος

στην Αρχή της Κλασσικής Περιόδου.

Το Αυστηρό Ύφος

*

4/ Δευτέρα, 3 Ιουλίου, 8.30 μ.μ., στο Παλαιό Δημαρχείο.

Σε σχέση προς την ομιλία μου της Παρασκευής, δεδομένων και των περιστάσεων, και με βάση το ανεξάντλητο του φαινομένου «Σπάρτη», θα επανέλθω άλλη μια φορά στην μελέτη της μοναδικότητας αυτού του Φαινομένου.

Για να κατανοήσουμε τι έκανε μοναδική την αρχαία Σπάρτη, χρειάζεται να συλλάβουμε σε τι συνίσταται η ιδιαιτερότητά της, ποια δηλαδή είναι η ουσία της. Έτσι θα αποκτήσουμε και το βέβαιο κριτήριο για την απερίσπαστη αποτίμηση των διαφόρων προσλήψεών της στην ιστορία, ερμηνειών, μιμήσεων, φιλότιμων προσπαθειών εξοικείωσης και αντίθετα υπόγειων διαδρομών εκμετάλλευσής της, λατρευτικών επαίνων και παραμορφωτικών διαθλάσεών της.

Πέρα και πάνω από αυτά η δόξα της αρχαίας Σπάρτης λάμπει ασκίαστη.

Θα μιλήσω για την ουσία της.

[Συμβουλευθείτε τις μελέτες μου τις αφιερωμένες στην εξιχνίαση και επίδειξη της μοναδικότητάς της ως «επιφάνεια» της Δωρικής ουσίας του κλασσικού Ελληνισμού. Ενδεικτικά και προχειρότερα δείτε την *«Συνοπτική Θεώρηση του «Θαύματος»»* και το *«Η Επιφάνεια του Δωρικού Απόλλωνος»* στις «Δωρικές Μελέτες», και, χαρακτηριστικά, το *«Ο Φυσικός Σπαρτιάτης και οι Απόσπαρτοι»* σε χωριστή κατηγορία «Σπαρτιάτης» του τμήματος Research Projects του ιστότοπου του Ινστιτούτου].

Η νέα Σπάρτη κτίσθηκε για να είναι τουλάχιστον η ετέρα εστία στο δίπολο Αθηνών – Σπάρτης για την σύσταση και διαμόρφωση του δυναμικού πεδίου του Νέου Ελληνισμού. Συστηματικά αχρηστεύτηκε το ουσιοπλόκο και δυναμερό σύμπλοκο Σπάρτη – Ταϋγετος – Μάνη, από το κατεστημένο του Νεοελληνικού κράτους. Η αρχαία Σπάρτη (και η Μάνη και η πνοή του Ταυγέτου) ή αγνοήθηκε και υποτιμήθηκε μετά τιμής ή άνευ, ή παραμορφώθηκε και διαστράφηκε σε μια εκσυγχρονιστική αλλοτρίωση δια ιδίαν κατάχρηση από τις ηγεσίες του Νεοελληνισμού.

[Δείτε το κείμενό μου «Τι Φταίει, Β' Έκδοση» στην προηγούμενη κυκλοφορία του Δελτίου μου].

Αλλά η Σπάρτη είναι αιώνια.

Η ανανέωση του Νεοελληνισμού, (*renovatio, rejuvenatio Graeciae*), θα γίνει με άξονα την Σπάρτη υπό τον Ταϋγετο, την Ιδέα που έγινε πραγματικότητα χωρίς ιδεατό υπόλοιπο. Να το Θαύμα.

Τίτλο της ομιλίας μου δίνω:

Ουσία και Μοναδικότητα της Αρχαίας Σπάρτης

Μια Ολιστική Προσέγγιση

IV.

Συναντήσεις Άργους

8^η

**Τετάρτη 12 Ιουλίου, 8.30 μ.μ., στην Αίθουσα
Τέχνης και Πολιτισμού «Μέγας Αλέξανδρος»**

Η τελευταία μας συνάντηση αυτής της περιόδου **θα γίνει την Τετάρτη 12 Ιουλίου**, αντί της προγραμματισμένης Τετάρτης 5 Ιουλίου.

Θα κυκλοφορήσω ειδικό σχετικό κείμενο προετοιμασίας.